

Art. 5.35. Bedrog

Bedrog is alleen dan een nietigheidsgrond indien een partij werd misleid door kunstgrepen die haar medecontractant opzettelijk heeft aangewend.

Een kunstgreep kan bestaan uit het opzettelijk achterhouden van informatie waarover men beschikt en die men diende mee te delen overeenkomstig artikel 5.16.

Bedrog is een nietigheidsgrond, ongeacht of de dwaling ten gevolge van dat bedrog verschoonbaar is.

Bedrog wordt niet vermoed, maar moet worden bewezen.

Art. 5.36. Geweld

Geweld is alleen dan een nietigheidsgrond indien een partij een contract sluit onder onrechtmatige dwang van haar medecontractant die haar doet vrezen voor een aanzienlijke aantasting van de fysieke of morele integriteit of het vermogen van die partij of van haar naasten.

Art. 5.37. Misbruik van omstandigheden

Er is misbruik van omstandigheden wanneer bij de contractsluiting een kennelijk onevenwicht bestaat tussen de prestaties als gevolg van het misbruik door de ene partij van omstandigheden die verbonden zijn aan de zwakke positie van de andere partij.

In dit geval kan de zwakke partij aanspraak maken op de aanpassing van haar verbintenissen door de rechter en, indien het misbruik doorslaggevend is, op de relatieve nietigheid.

Art. 5.38. Benadeling

Een onevenwicht tussen de prestaties van de partijen is geen nietigheidsgrond, tenzij de wet anders bepaalt.

Art. 5.39. Veinzing

Er is veinzing wanneer partijen een schijncontract sluiten terwijl zij door een verborgen contract, de tegenbrief, het schijncontract wijzigen of teniet doen.

Tussen de partijen geldt de tegenbrief.

Derden te goeder trouw kunnen kiezen om zich te beroepen hetzij op het schijncontract hetzij op de tegenbrief.

Paragraaf 3. Bekwaamheid van de contracterende partijen

Art. 5.40. Beginsel

Elke persoon kan contracten aangaan, indien hij daartoe door de wet niet onbekwaam is verklaard.

Art. 5.41. Uitzonderingen op de bekwaamheid tot contracteren

Onbekwaam om contracten aan te gaan zijn:

1° minderjarigen;

2° krachtens artikel 492/1 van het oud Burgerlijk Wetboek beschermde personen binnen de perken van de beslissing van de bevoegde vrederechter;

3° personen aan wie de wet het aangaan van bepaalde contracten verbiedt.

Art. 5.42. Gevolgen van de onbekwaamheid

Tenzij de wet anders bepaalt, leidt onbekwaamheid om te contracteren tot de relatieve nietigheid.

Art. 5.43. Benadeling van de minderjarige

Benadeling is een relatieve nietigheidsgrond ten voordele van de niet-ontvoogde minderjarige, voor alle soorten van contracten en ten voordele van de ontvoogde minderjarige, voor alle contracten die de grenzen van zijn bekwaamheid te buiten gaan.

Benadeling kan niet worden ingeroepen:

1° indien zij enkel het gevolg is van een toevallige en onvoorziene gebeurtenis;

2° betreffende overeenkomsten in de huwelijksovereenkomst van de minderjarige vervat, wanneer die zijn aangegaan met de bijstand van zijn ouders, één van hen, of bij ontstentenis daarvan, met de machtiging van de familierechtbank.

Art. 5.44. Verklaring van meerderjarigheid

De enkele verklaring van de minderjarige dat hij meerderjarig is, verhindert de nietigheid niet.

Art. 5.45. Naleving van vormvereisten

Wanneer de vormvereisten die ten aanzien van minderjarigen worden opgelegd, hetzij voor de vervreemding van onroerende goederen, hetzij bij de verdeling van een nalatenschap, nageleefd zijn, worden de minderjarigen, met betrekking tot die handelingen, beschouwd alsof zij die verricht hadden na hun meerderjarigheid.

Paragraaf 4. Voorwerp

Art. 5.46. Definities

Ieder contract heeft als voorwerp de verbintenissen of de andere rechtsgevolgen die de partijen beogen.

Het voorwerp van een verbintenis is een prestatie, die erin kan bestaan iets te doen of niet te doen, iets te geven of iets te garanderen.

Een verbintenis tot geven strekt tot de overdracht van een recht of tot de vestiging van een zakelijk recht.

Art. 5.47. Mogelijkheid van het voorwerp

De prestatie moet mogelijk zijn.

Art. 5.48. Voorwerpen in de handel

Het voorwerp van een prestatie moet noodzakelijk in de handel zijn.

Art. 5.49. Bepaalbaarheid van het voorwerp

De prestatie moet bepaald of ten minste bepaalbaar zijn zonder dat een nieuwe wilsovereenstemming tussen partijen is vereist.

De bepaling van de prestatie kan krachtens de wet, het contract of de gebruiken worden overgelaten aan één van de partijen of aan een bepaalde of bepaalde derde, tenzij de wet dat verbiedt.

Art. 5.50. Toekomstige goederen

Toekomstige goederen kunnen het voorwerp van een prestatie uitmaken.

Art. 5.51. Geoorlooftheid

De prestatie is ongeoorloofd wanneer zij een toestand doet ontstaan of in stand houdt die in strijd is met de openbare orde of met dwingende wetsbepalingen.

Art. 5.52. Onrechtmatige bedingen

Elk beding waarover niet kan worden onderhandeld en dat een kennelijk onevenwicht schept tussen de rechten

en plichten van partijen is onrechtmatig en wordt voor niet-geschreven gehouden.

Bij de beoordeling van het kennelijk onevenwicht wordt rekening gehouden met alle omstandigheden rond het sluiten van het contract.

Het eerste lid is noch van toepassing op de bepaling van de hoofdprestaties van het contract, noch op de gelijkwaardigheid van deze hoofdprestaties.

Paragraaf 5. Oorzaak

Art. 5.53. Definitie

De oorzaak bestaat uit de determinerende beweegredenen die elke partij ertoe hebben bewogen om het contract te sluiten voor zover die gekend waren of behoorden te zijn door de andere partij.

Art. 5.54. Vereiste

Een contract gesloten zonder oorzaak is relatief nietig, tenzij de wet toelaat dat het zonder oorzaak kan bestaan. Partijen mogen ook overeenkomen dat het contract van zijn oorzaak wordt geabstraheerd, tenzij de wet zulks verbiedt.

Een contract uit een valse oorzaak is slechts nietig indien de dwaling doorslaggevend en verschoonbaar is.

Art. 5.55. Niet uitgedrukte oorzaak

Een contract waarvan de oorzaak niet is uitgedrukt, is niettemin geldig.

Art. 5.56. Geoorloofdheid

De oorzaak is ongeoorloofd, wanneer zij strijdig is met de openbare orde of met dwingende wetsbepalingen.

Onderafdeling 3. Nietigheid

Art. 5.57. Nietigheidsgronden

Een contract dat niet voldoet aan de geldigheidsvereisten is nietig.

Het contract blijft evenwel geldig in de gevallen die door de wet zijn bepaald of wanneer uit de omstandigheden blijkt dat de nietigheidssanctie kennelijk ongepast zou zijn, gelet op het doel van de geschonden regel.

Art. 5.58. Indeling van de nietigheden

De nietigheid is absoluut wanneer de geschonden regel van openbare orde is en dus in hoofdzaak de bescherming van het algemeen belang beoogt. Iedere belanghebbende kan zich erop beroepen.

De nietigheid is relatief wanneer de geschonden regel van dwingend recht is en dus in hoofdzaak de bescherming van een particulier belang beoogt. Enkel de beschermde persoon kan zich erop beroepen.

Art. 5.59. In werking stelling van de nietigheid

Tot aan de nietigverklaring ervan brengt het contract aangetast door een nietigheidsgrond dezelfde gevolgen teweeg als een geldig contract.

De nietigverklaring vloeit voort uit een rechterlijke beslissing die het bestaan van de nietigheidsgrond erkent of uit een akkoord van de partijen. Dit akkoord is nietig indien de vermelde nietigheidsgrond niet bestaat.

Tenzij het contract bij authentieke akte is vastgesteld, vloeit de nietigheid ook voort uit een schriftelijke kennisgeving die elke persoon die bevoegd is om de nietigheid in te roepen op eigen risico kan richten aan de contractspartijen. Die kennisgeving is onwerkzaam indien de vermelde nietigheidsgrond niet bestaat.

Art. 5.60. Verjaring van de nietigheid

De nietigheid door middel van vordering of kennisgeving verjaart na vijf jaar vanaf de dag volgend op deze waarop degene die zich erop beroept kennis heeft van de nietigheidsgrond, en in geval van een relatieve nietigheid, geldig afstand kan doen van het recht om zich erop te beroepen. Aldus moet, naargelang het geval, de onbekwaamheid, het wilsgebrek of de bestaansreden van de bescherming geboden door de geschonden regel van dwingend recht, opgehouden hebben te bestaan. Zij verjaart in ieder geval na twintig jaar vanaf de dag volgend op de dag waarop het contract gesloten is.

De exceptie van nietigheid verjaart niet.

Art. 5.61. Bevestiging

Het contract aangetast door een relatieve nietigheidsgrond kan uitdrukkelijk of stilzwijgend worden bevestigd door de beschermde persoon.

De bevestiging veronderstelt dat de beschermde persoon kennis heeft van de nietigheidsgrond en geldig afstand kan doen van het recht om zich erop te beroepen.

Aldus moet, naargelang het geval, de onbekwaamheid, het wilsgebrek of de bestaansreden van de bescherming geboden door de geschonden regel van dwingend recht, opgehouden hebben te bestaan.

Zij leidt tot afstand van de mogelijkheid om de nietigheid in te roepen, onverminderd de rechten van derden die bevoegd zijn om zich op de nietigheid te beroepen.

Het contract aangetast door een absolute nietigheidsgrond kan niet worden bevestigd; het kan slechts opnieuw worden gesloten mits inachtneming van de wet.

Art. 5.62. Gevolgen van de nietigverklaring

De nietigverklaring ontnemt het contract zijn gevolgen vanaf de dag waarop het is gesloten.

De prestaties geleverd op grond van dit contract geven aanleiding tot restitutie onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 5.115 tot 5.124.

Art. 5.63. Gedeeltelijke nietigheid

Wanneer de nietigheidsgrond slechts een gedeelte van het contract betreft, beperkt de nietigverklaring zich tot dat gedeelte, voor zover het contract deelbaar is, rekening houdend met de bedoeling van de partijen evenals met het doel van de geschonden regel.

Enmaakt nietig verklaard, laat het door de wet voor niet-geschreven gehouden beding de rest van het contract voortbestaan.

Afdeling 3. Interpretatie en kwalificatie van het contract

Onderafdeling 1. Interpretatie van het contract

Art. 5.64. Voorrang van de werkelijke wil